

RESUMS / ABSTRACTS

RESUMS EN CATALÀ

LA DINAMITZACIÓ LINGÜÍSTICA A ANDORRA (1988-2005)

Marta Pujol, Jenny Vila

Malgrat les dimensions i els recursos limitats, el Servei de Política Lingüística ha destacat per ser el primer organisme governamental a adreçar les campanyes generals de promoció de la llengua al foment de l'ús interpersonal. En aquest article, les impulsores de gran part de les accions que s'hi descriuen, fan una relació completa i detallada descripció de totes les accions que l'SPL ha portat a terme des del moment del seu naixement. El 1990 ja es feia evident la necessitat de conscienciar la població andorrana de fomentar l'ús del català i de mantenir una actitud de defensa decidida. La primera campanya, amb l'eslògan "Un sol d'idioma", encara es recorda ara, i tot i no comptar amb un estudi d'incidència posterior, és sens dubte la més popular. Però n'hi ha hagut moltes més, de generals i de sectorials, adreçades als sectors més problemàtics, que han contribuït, sense cap dubte, a mantenir la vitalitat lingüística de la població catalanoparlant.

EL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES A L'ESCOLA ANDORRANA

Maria Teresa Cairat

L'exdirectora de l'Escola Andorrana presenta en aquest article l'estructura del plantejament lingüístic del sistema d'ensenyament nacional; a més exposa de manera breu la situació sociolingüística del país, ja que condiona i és a la base de l'estructura del plantejament lingüístic i de les opcions d'ensenyament pel que fa a les llengües. Seguidament, explica la creació de l'Escola Andorrana i la seva organització, i analitza el plantejament lingüístic actual parlant alhora de quin va ser el plantejament lingüístic inicial –l'any 1982– i del com i el perquè va semblar procedent canviar-lo posteriorment. A continuació, exposa la metodologia de treball que es porta a terme per a l'ensenyament de les llengües i els objectius d'aprenentatge a què s'aspira, i la relació que tenen amb les normes i els estàndards europeus. Per acabar, parla també de la formació del professorat i fa una anàlisi de la projecció de futur.

UN MODEL DE PROJECCIÓ INTERNACIONAL D'ANDORRA I LA SEVA LLENGUA OFICIAL: EL LECTORAT DE CATALÀ DE LA UNIVERSITAT CAROLINA DE PRAGA (DESCRIPCIÓ I CARACTERÍSTIQUES: PERÍODE 1999-2005)

Andreu Bauçà

L'article presenta l'impacte i la significació del lectorat de català de la Universitat Carolina de Praga (República Txeca) des del final del 1999 fins al curs del 2005. S'hi analitzen els estadis i els agents implicats, els recursos, la gestió i els resultats obtinguts fins ara. En l'apartat més acadèmic, les publicacions i les tesines sobre catalanística elaborades. Bauçà fa una anàlisi exhaustiva de la presència del lectorat, estudia la projecció d'Andorra, l'impacte social que ha generat i avalua, tant de manera qualitativa com quantitativa, els estudiants de llengua a través dels anys. El lectorat de català a Praga ha significat per a Andorra una plataforma de projecció, perquè s'hi ha organitzat una gran varietat d'actes que l'han convertit en una mena de centre de promoció internacional lingüístico-cultural. Amb tot, el lectorat ha patit i pateix mancances importants, sobretot de recursos, i no tan sols econòmics. En aquest article en veiem els tipus i les circumstàncies que els generen.

EL PRINCIPAT D'ANDORRA I EL CATALÀ

Pere Cavero

L'autor fa en aquest article una relació exhaustiva de la legislació lingüística que existeix al Principat i seguidament relaciona els textos legals que inclouen el català com a requisit. Comença per la Constitució del 1993 i per tota la legislació

sobre llengua, els textos del Consell General i els reglaments, com per exemple el Reglament del joc del bingo o els reglaments emanats dels comuns. La participació internacional d'Andorra permet de tenir una versió catalana, oficial i pública, de convencions i de tractats internacionals, i altres instruments emanats d'organitzacions internacionals. També permet seguir les evolucions polítiques dels països que ingressen en els organismes internacionals. En aquest article veiem la relació dels textos d'aquest tipus dels quals existeix versió catalana gràcies a la participació andorrana.

LA INTERDISCIPLINARIETAT DEL TREBALL AMB ALUMNES ADULTS A ANDORRA
Joan Ramon Marina

L'autor d'aquest article és cap de l'àrea de Formació d'Adults (Departament de Formació Professional i Desenvolupament Educatiu). Des de mitjan 2005 afegeix a aquesta tasca la direcció de l'àrea d'Accions Internacionals (Departament d'Ensenyament Superior i Recerca). Ens fa aquí una descripció de la tasca que porta a terme la Formació d'Adults i el que suposa per als alumnes que segueixen els diversos cursos que s'hi ofereixen. Així mateix, ens il·lustra sobre la projecció internacional per a Andorra que suposa tant el lectorat de català de la Universitat Carolina de Praga com el Campus universitari de la llengua catalana que cada any s'organitza conjuntament a les Illes i al Principat pirinenc. Joan Ramon Marina acaba reflexionant breument sobre el concepte de plenitud lingüística i sobre la plenitud idiomàtica de la nostra llengua.

EL NOMENCLÀTOR D'ANDORRA: UN PROJECTE INTERDISCIPLINARI PER A LA CONSOLIDACIÓ DE LA TOPONÍMIA ANDORRANA
Xavier Rull

Aquest article descriu els motius que han dut a l'elaboració del Nomenclàtor, el marc legal i administratiu que s'ha establert per a la confecció d'aquesta obra, algunes qüestions de mètode i les diverses tasques que es duen a terme; es tracta, per tant, d'un treball que se centra sobretot en els aspectes de la planificació lingüística. En un apèndix es comenten una sèrie de topònims andorrans amb la problemàtica que presenten. Xavier Rull, assessor lingüístic de la Comissió de Toponímia d'Andorra, il·lustra també les diferents visions que existeixen actualment a la societat andorrana sobre de quina manera s'ha de tractar la toponímia; els tipus d'intervencions que caldrien per a la consecució del Nomenclàtor, el valor patrimonial i cultural dels topònims i la preservació futura, amb el control en la creació dels nous topònims i el reaprofitament de topònims antics o tradicionals.

IDENTITATS CULTURALS I USOS LINGÜÍSTICS A ANDORRA

Josep Manel Ballarín

Aquest article forma part d'una investigació d'abast més ampli que té com a objecte conèixer i analitzar les causes que impulsen la població andorrana, compresa entre els 20 i els 40 anys, a sentir-se part d'un grup lingüístic i a fer servir una llengua determinada en els seus usos lingüístics. Segons Ballarín, si entenem que els trets socials i culturals reflecteixen sempre una realitat psicosocial, aleshores podrem parlar d'un continuum d'interacció social en el qual podrem distingir dos nivells de relacions: un nivell interpersonal i un altre tipus d'intergrupual. L'anàlisi de l'autor intenta escatir la correlació existent entre la identitat cultural dels individus estudiats i la llengua triada per a comunicar-se amb els altres. En aquest article es mostren les representacions socials dels diversos grups lingüístics (andorrans, espanyols, catalans, portuguesos i francesos) sobre les llengües parlades a Andorra i s'analitzen quines percepcions en tenen.

CONEIXEMENTS I USOS LINGÜÍSTICS DE LA POBLACIÓ D'ANDORRA

Javier González-Casallo, Meritxell Granada

En aquest article es presenten els resultats obtinguts en l'estudi del 2004 sobre els coneixements i els usos lingüístics de la població andorrana. Aquest estudi tenia l'objectiu de conèixer la situació actual de la llengua catalana a Andorra i la seva relació amb les altres llengües, i entendre l'evolució experimentada des del 1995, data de la primera enquesta, fins avui. També es presenta la comparació amb les dades referents als anys 1995 i 1999. Les enquestes es van fer a través d'entrevistes personals a una mostra representativa de l'univers objecte d'estudi, que era la població andorrana major de 17 anys. A partir d'aquestes enquestes s'elabora l'indicador lingüístic, que té en compte la mitjana del coneixement i de l'ús de cada llengua, i que permet fer un seguiment de la seva evolució. Finalment, també es detallen les actituds cap al català de la població andorrana respecte d'un conjunt d'opinions definides prèviament.

QUI PARLA CATALÀ A ANDORRA I PER QUÈ?

Ernest Querol

En aquest article es presenten els resultats d'una enquesta passada a Andorra, el 2002, a tot el cens d'estudiants del darrer any d'ensenyament obligatori. En primer lloc, s'hi fa la descripció de les principals variables sociodemogràfiques (nacionalitat, origen dels progenitors, extracció social i ensenyament) relacionant-les amb l'ús de les quatre principals llengües que es parlen a Andorra. En segon lloc, s'hi esbrinen els principals factors psicosocials que expliquen aquests usos mitjançant

l'anàlisi discriminant i la mineria de dades. I, finalment, s'hi apunta quina pot ser l'evolució de l'ús de les llengües en aquest petit estat i s'hi responen les dues preguntes que enuncia el títol.

ELS ESTUDIS DE SOCIOLINGÜÍSTICA A ANDORRA

Joan Micó

“L'augment poblacional ha portat com a conseqüència que els andorrans siguin en l'actualitat una minoria al seu país i que el castellà sigui, moltes vegades, la llengua més parlada. La consciència de la fragilitat de la cultura i l'idioma propis han estat els impulsors dels treballs sobre sociolingüística engegats a partir dels anys 80”. L'autor de l'article, director del Centre de Recerca Sociològica, de l'Institut d'Estudis Andorrans, resumeix per als lectors els estudis sociolingüístics que s'han fet a Andorra fins al dia d'avui, i ens en mostra les conclusions principals. És el primer (i únic) treball comparatiu que existeix al Principat que engloba totes les dades que es tenen sobre la situació lingüística andorrana. Anem veient els estudis un per un, separats per procedència: àmbit privat o àmbit públic. En l'anàlisi d'aquests treballs hi ha una conclusió comuna, que el català no s'utilitza en amplis sectors de la vida social andorrana.

PROPOSTA DE LLIBRE D'ESTIL PER A ANDORRA TELEVISIÓ: NOTES SOBRE EL PROCÉS D'ESTANDARDITZACIÓ DE LA VARIETAT LINGÜÍSTICA NORD-OCCIDENTAL

Marina Solís, Laura Puigdomènech

Aquest article 1 presenta una proposta de llibre d'estil per a Andorra Televisió (ATV) que té com a objectiu adequar el model de llengua que s'hi vehicula a la varietat lingüística del català a Andorra, el nord-occidental, així com al mitjà audiovisual. Tot i que la Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial (2000) del Govern d'Andorra vetlla tant per l'ús del català en els mitjans de comunicació andorrans com per la qualitat de la llengua, aquest darrer aspecte presenta algunes mancances en el cas del model de llengua utilitzat a ATV. A més de donar a conèixer la proposta de model de llengua per a ATV tenint en compte la situació sociolingüística a Andorra, en el cos de l'article es reflexiona sobre el procés d'estandardització de la llengua catalana i la varietat lingüística del nord-occidental.

ESTUDI MORFOLÒGIC I VARIACIONAL DEL VERB “BATRE” EN CATALÀ ANDORRÀ

Lídia Rabassa

Lídia Rabassa, professora de la Universitat de Tolosa, observa en aquest article els fenòmens de variació que toquen els morfs de mode i de temps del verb

“batre”. L'estudi se centra en aquesta variació des del punt de vista espacial (sis localitats repartides per tot el territori andorrà: Pal, Arinsal, Ordino, Andorra la Vella, Encamp i Canillo) i temporal (tres generacions enquestades). L'objectiu principal del treball és veure com evoluciona el català andorrà segons les diferents generacions, però també d'un poble a un altre, per tal de determinar quines etapes segueix la llengua quan hi ha estandardització, i en quin ritme s'efectua. Es tracta d'un article particularment interessant perquè l'anàlisi de l'autora confirma que el català andorrà segueix dues gran tendències contradictòries: ser fidel al català nord-occidental per una banda, i seguir un anivellament progressiu cap al català oriental, per l'altra.

ABSTRACTS IN ENGLISH

LINGUISTIC PROMOTION IN ANDORRA (1988-2005)

Marta Pujol, Jenny Vila

In spite of its dimensions and resources, the Linguistic Policy Service stands out as the first governmental body to deal with general campaigns for promotion of the language, encouraging its use on a personal level. In this article, the promoters of a large part of the actions described give a full list and detailed description of all the actions carried out by the LPS since it was set up. In 1990 it was already clear that the Andorran people needed to be stimulated to encourage the use of Catalan and maintain an attitude of decided defence. The first campaign, with the slogan “A single language”, is still remembered now, and although there was no subsequent study of impact, it was without doubt the most popular. But much more needs to be done, generally and by sectors, addressed to the most problematical sectors, which have without doubt contributed to maintaining the linguistic vitality of the Catalan-speaking population.

THE TREATMENT OF LANGUAGES IN ANDORRAN SCHOOLS

Maria Teresa Cairat

The former director of the Escola Andorrana sets out in this article the structure of the approach to linguistics in the national teaching system; she briefly describes the social linguistic situation of the country, as this is what conditions and forms the basis of structuring the approach to languages and the teaching options in this respect. Next, she explains the creation of the Escola Andorrana and the organization of the school, and analyses the current linguistic approach, speaking also of what had been the initial linguistic approach –in 1982– and about

how and why it seemed appropriate to change it subsequently. Then she sets out the working methodology applied to the teaching of languages and the learning objectives aspired to, and their relationship with European rules and standards. To finish, she speaks also of teacher training and offers an analysis of the projection for the future.

A MODEL OF INTERNATIONAL PROJECTION FOR ANDORRA AND ITS OFFICIAL LANGUAGE: THE READING OF CATALAN AT THE CHARLES UNIVERSITY OF PRAGUE (DESCRIPTION AND CHARACTERISTICS: PERIOD 1999-2005)

Andreu Bauçà

The article presents the impact and significance of the reading of Catalan at the Charles University of Prague (Czech Republic) from the end of 1999 to the course of 2005. It analyses the stages and agents involved, the resources, the management and the results obtained up till now. In the more academic section, the publications and small theses prepared on Catalan matters. Bauçà makes an exhaustive analysis of the presence of the readership, so that he studies the projection of Andorra and the social impact it has generated and evaluates, both qualitatively and quantitatively, students of the language through the years. The reading of Catalan in Prague has become a projection platform for Andorra, because a great variety of events have been organised there, which has made it into a kind of international linguistic and cultural promotion centre. All the same, the department has suffered and does suffer significant shortcomings, above all of resources, and not just financial. This article brings out the types and the circumstances that generate them.

THE PRINCIPALITY OF ANDORRA AND CATALAN

Pere Cervero

In this article the author gives an exhaustive list of the linguistic legislation existing in the Principality and then lists the legal texts which include Catalan as a requirement. He starts with the 1993 Constitution and all the legislation on language, texts of the General Council and regulations, such as, for example, the Regulation governing the game of bingo and the regulations issued by the communes. International participation by Andorra means that there is an official public Catalan version of conventions and international treaties, and of other instruments issued by international organizations. It also allows a follow-up of political developments in countries which are members of international bodies. In this article we see a list of the texts existing in a Catalan version due to Andorran participation.

THE INTERDISCIPLINARY CHARACTER OF WORKING WITH ADULT STUDENTS
IN ANDORRA

Joan Ramon Marina

The author of this article is head of the Adult Training area (Department of Professional Training and Educational Development). Since mid-2005 he has also directed the International Action area (Department of Advanced Education and Research). He gives us here a description of the tasks carried out in Adult Training and what this means to the students who take the various courses offered to them. He also illustrates the international projection of Andorra which results from both the reading of Catalan at the Charles University in Prague and from the Catalan Language University Campus organised every year jointly at Les Illes and in the Pyrenean Principality. Joan Ramon Marina finishes by reflecting briefly on the concept of the linguistic richness and idiomatic abundance of our language.

THE LIST OF ANDORRAN NAMES: AN INTERDISCIPLINARY PROJECT FOR THE
CONSOLIDATION OF ANDORRAN PLACE NAMES.

Xavier Rull

This article describes the reasons that have led to drawing up the List of Names, the legal and administrative framework established for the preparation of this work, some questions of method and the various tasks carried out; it is, therefore, a work which is centred particularly on aspects of linguistic planning. An appendix discusses a series of Andorran place names with the problems they present. Xavier Rull, linguistic adviser to the Andorran Place Names Commission, also illustrates the different views currently existing in Andorran society over how place names should be treated; the type of interventions that are needed in order to complete the List of Names, the heritage and cultural value of place names and their future preservation, with control over the creation of new place names and the reusing of old or traditional ones.

CULTURAL IDENTITIES AND LINGUISTICS USES IN ANDORRA

Josep Manel Ballarín

This article forms part of a broader investigation in which the aim is to understand and study the causes which stimulate Andorran people aged between 20 and 40 years to feel part of a linguistic group and to use a specific language for their linguistic needs. According to Ballarín, if we understand that social and cultural traits always reflect a psychosocial reality, then we can speak of a continuum of social interaction, in which we can distinguish two levels of relationships: one inter-personal

and another of an inter-group type. The author's analysis tries to clarify the correlation existing between the cultural identity of the individuals studied and the language chosen to communicate with others. The article gives the social representation of the various linguistic groups (Andorran, Spanish, Catalan, Portuguese and French) on the languages spoken in Andorra and analyses what perceptions they have.

LINGUISTIC KNOWLEDGE AND USE IN THE ANDORRAN POPULATION

Javier González-Casallo, Meritxell Granada

This article gives the results obtained in research carried out in 2004 on linguistic knowledge and use in the Andorran population. The aim of the study was to find out about the current situation of Catalan in Andorra and its relationship with the other languages, and to review its development from 1995, the date of the first questionnaire, up to today. There is also a comparison of the data referring to 1995 and 1999. The questionnaire was conducted by means of personal interviews with a representative sample of the universe the subject of the study, the Andorran population aged over 18. A linguistic indicator was prepared from this questionnaire, taking into account the average knowledge and use of each language, and allowing the development of each language to be followed up. Finally, there are details on attitudes to Catalan among the Andorran population, with respect to a set of previously defined opinions.

WHO SPEAKS CATALAN IN ANDORRA AND WHY?

Ernest Querol

This article presents the results of a questionnaire conducted in Andorra in 2002 for all students in the last year of compulsory education. The article first gives a description of the main social-demographic variables (nationality, family origin, social and educational background) and relates them with the use of the four main languages spoken in Andorra. Secondly, it enquires into the principal psychosocial factors which explain these uses through a discriminatory study and the assessment of the data. And finally it sets out how the use of languages in this little state may develop and thus answers the two questions raised in the title.

SOCIAL LINGUISTIC STUDIES IN ANDORRA

Joan Micó

“The population increase has had the consequence that Andorrans are now a minority in their country and that Spanish is often the language most spoken. Awareness of the fragility of the country's own culture and language has been a

stimulating factor in linguistic work begun since the 1980s". The author of the article, director of the Sociological Research Centre of the Institute of Andorran Studies, summarises for readers the social linguistic studies carried out in Andorra until now, and gives us their principal conclusions. It is the first (and only) comparative work existing in the Principality which brings together all the data available on the Andorran linguistic situation. They are treated one by one, separated by their origin: in the private or public ambit. The analysis of these works leads to one common conclusion, that there are broad sectors of social life in Andorra in which Catalan is not used. We shall see what happens.

PROPOSAL FOR A STYLEBOOK FOR ANDORRAN TELEVISION: NOTES ON THE PROCESS OF STANDARDISATION OF THE NORTH-WESTERN LINGUISTIC DIALECT.
Marina Solís, Laura Puigdomènech

This article 1 presents a proposal for a stylebook for Andorran Television (ATV), with the aim of adapting the model of language used there to the linguistic variety of Catalan belonging to Andorra, the north-western, and to apply it also to the audiovisual media.

Although the Andorran Government Act ordering the use of the official language (2000) watches over both the use of Catalan in the Andorran communication media and the quality of the language, the latter aspect shows some shortcomings in the case of the type of language used at ATV. In addition to introducing the proposed language model for ATV, taking into account the social linguistic situation in Andorra, the body of the article gives a reflection on the process of standardisation of Catalan and its north-western variety.

MORPHOLOGICAL AND DIALECTICAL STUDY OF THE VERB "BATRE" IN ANDORRAN CATALAN
Lídia Rabassa

Lídia Rabassa, professor at Tolosa University, observes in this article the phenomena of variation affecting the forms and tenses of the verb "batre". The study is centred on this variation from a geographical viewpoint (six localities spread throughout Andorra: Pal, Arinsal, Ordino, Andorra la Vella, Encamp and Canillo) and over time (three generations questioned). The principal aim of the work is to see how Andorran Catalan develops according to the different generations, but also from one village to another, so as to determine what stages the language goes through when there is standardisation, and the effective rhythm of it. This article is particularly interesting because the author's analysis confirms that Andorran Catalan follows two broad and contradictory tendencies: being true to north-western Catalan on the one hand, and following with a progressive levelling towards eastern Catalan, on the other.